

1922, čís. 220 sb. z. a n. jest již ustanoveno, že zřízení opatrovníka jde na vrub vlastníka pozemků, nýbrž že pouze formálně předpisuje výlohy ty k zaplacení prozatím navrhovateli, jenž je má za povinného soudu založiti. To jest v souhlasu se zásadami řízení nesporného. Nesporné řízení zajisté nepostrádá ustanovení o náhradě těchto nákladů, které jsou ve své podstatě náklady za doručení, neboť dle zásady vyslovené v Šu 24 ministerského nařízení ze dne 3. července 1854, čís. 169 ř. zák., jež bylo dle Šu 369 jednacího řádu soudního v platnosti zachováno, náleží zaplacení oněch nákladů, jež následkem zakročení žadatele vzešly, vůči soudu na tuto stranu (srovnej rozh. nejv. soudu ze dne 13. listopadu 1912, č. j. R II 991/12 a 992/12 v Právniku z r. 1913 str. 458). V tomto případě zavdal podnět k těmto nákladům stěžovatel svými výpovědmi, proto právem první soud náklady ty poplatkovým lístkem vymáhá od něho.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolací stížnosti.

D ů v o d y:

Neprávem odvolává se Státní pozemkový úřad na zákon náhradový (§ 4), neboť ten otázku, o niž jde, neřeší, protože výraz »na jich vrub« znamená především tolik co »na jich nebezpečí«, a pokud ovšem má smysl také co »na jich útraty«, tedy to nikterak neznamena poměr jejich k soudu, nýbrž poměr jejich k zřízenému opatrovníku. Co se týče otázky, zda útraty, soudu vzešlé, musí Státní pozemkový úřad založiti nebo zapraviti, tu ovšem nemá místa § 24 min. nař. ze dne 3. července 1854, čís. 169 ř. zák., protože jedná jen o poplatcích za doručení, pod kterýmž pojem ovšem útraty se zřízením opatrovníka spojené, ke kterýmž patří právě i náklady vyhlášení zřizovacího ediktu, nespádají. Zákon náhradový ovšem nemá předpisu ohledně útrat ze zřízení opatrovníka vznikajících, protože na to vůbec nepomyslel, avšak řízení o výpovědi, v něm upravené, je řízením nesporným a tím jest otázka vyřešena. § 88 zák. o soud. org. předpisuje, že doručení ve věcech nesporného soudnictví má se prováděti stejným způsobem, jako v občanských právních rozepřích, a poukazuje tím tedy zřetelně na předpisy civilního soudního řádu o doručení, jež jsou obsaženy v §§ 87—122. Tu pak stanoví § 116 a násl. c. ř. s., kdy a jak se doručení provádí k rukám opatrovníka a praví pak § 118 odstavec druhý tamže výslovně, že útraty vyhlášky — a o ty zde právě jde — a zřízení opatrovníka má hraditi strana, jejíž soudní jednání k nim podnět zavdalo, že však hrazení to děje se bez újmy nároku na náhradu snad jí (proti odpůrci) příslušejícího, což vše je jen případ upotřebení Šu 10 c. ř. s. To tedy platí i v tomto případě. Zdali ovšem Státní pozemkový úřad má nárok na náhradu vůči odpůrci, to zde rozhodovati nepřísluší.

Čís. 4719.

Exekuci ku opatření náhradního bytu nájemníkovi, bydlícímu v domě vymáhajících věřitelů, jest provésti dle Šu 353 ex. ř.

(Rozh. ze dne 24. února 1925, R I 127/25.)

Manželé S-ovi koupili od Marie P-ové domek. Pravoplatným rozsudkem byla Marie P-ová uznána povinnou, by v domku tom bydlícímu nájemníku opatřila náhradní byt. Ježto Marie P-ová závazku toho nesplnila, navrhli manželé S-ovi proti ní povolení exekuce za účelem vyhození nároku na opatření bytu nájemníku zmocněním vymáhající strany ku opatření bytu toho na náklad povinné, a navrhli, by povinná předem zaplatila 1500 Kč na náhradu nákladů, které vzniknou opatřením bytu. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. **Důvody:** Vývodům stížnosti nelze upřítí oprávnění, uváží-li se, že vymáhající strana jest vlastníci domu a jako taková jest podle Šu 362 obč. zák. oprávněna, by domem volně disponovala, a nepotřebuje tedy k disposičnímu právu zmocnění, jaké má na mysli ustanovení Šu 353 ex. ř. Vymáhající straně bylo také již dáno svolení k výpovědi z bytu, o který patrně jde, usnesením ze dne 22. května 1924, avšak vyklizení nemohlo býti vykonáno, poněvadž byl manželům L-ovým povolen odklad z toho důvodu, že bez svého zavinění nemají jiné přiměřené náhrady. Straně vymáhající přísluší již podle Šu 3 zák. čís. 86/1924 sb. z. a n. právo, by opatřila nájemníkovi náhradní místnost, a učiní-li tak, nemá nájemník již nároku na odklad exekuce, a lze tedy tímto způsobem dojít cíle, k němuž exekuční návrh směřuje. Z této příčiny nejví se způsob vedení exekuce přiměřeným, avšak i návrh samotný nevyhovuje v tom směru, že neuvádí ani, k jakému opatření má býti dáno zmocnění, jaký byt má býti nájemníkovi opatřen a za jaké nájemné, a krom toho se vůbec neodůvodňuje, k čemu má býti zálohy použito, a proč žádá se vysoká záloha 1.500 Kč a jak naloží se s jejím případným přebytkem. Pro tuto neurčitost, pro kterou nelze posouditi účelnost nákladů, jež vykonáním činu vzniknou (§ 353 odstavec druhý ex. ř.), což strana povinná již v první stolici vytýkala, a pro neurčitost v rozsahu vedení exekuce vůbec jeví se návrh bezdůvodným jak ve věci tak i co do požadované zálohy a bylo jej proto jako požadovaný celek zamítnouti.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu s tím, že stanovil peníz, jež má povinná předem složit na náklady s opatřením bytu, na 800 Kč.

D ů v o d y:

Jisto jest, že opatření jiného bytu nájemníkovi v domě vymáhajícími věřiteli bydlícímu, ke kterému povinná rozsudkem ze dne 28. září 1923, exekuční titul tvořícím, pravoplatně byla odsouzena, jest úkonem, který za povinnou osoba třetí, po případě vymáhající věřitelé sami mohou provést. Názor rekursního soudu, že exekuční návrh jest neurčitým, poněvadž neuvádí, jaký byt má býti nájemníkovi opatřen a za jaké nájemné, a že proto nelze mu vyhověti, není správným, ježto z obsahu návrhu vymáhajícími věřiteli jest patrné, že jde zde o opatření bytu náhradního ve smyslu zákona o ochraně nájemníků. Rovněž mylným jest názor rekursního soudu, že exekuce nemůže býti povolena proto, že vymáhající věřitelé vymohli si proti nájemníkovi, v jejich domě bydlícímu, jako majitelé domu soudní svolení k výpovědi tohoto nájemníka, a tudíž

i bez povolení navržené jimi exekuce jiným způsobem svého cíle dosáhnouti mohou, neboť vymáhající věřitelé zajisté mají právo, aby na základě pravoplatného exekučního titulu na povinné si vynutili plnění jejího závazku, nájemníku v domě bydlícímu jiný byt opatřiti a tak jej pro vymáhající věřitele uvolniti. Jeví se proto dovolací rekurs důvodným a bylo proto bez ohledu na to, zdali vymáhající věřitelé též jiným způsobem vyklizení bytu toho nájemníkem dosáhnouti mohou, dovolacímu rekursu vyhověti a napadené usnesení změnit a obnoviti usnesení soudu první stolice. Výše útrat, které vzejdou provedením úkonu, povinné uloženého, osobou třetí a které k návrhu vymáhajících věřitelů ve smyslu §u 353 odstavec druhý c. ř. s. povinné k zaplacení předem mohou býti uloženy, závisí dle povahy těchto útrat od volného uvážení soudcovského. Ježto pak v tomto případě povinná při svém výsledku proti složení zálohy vůbec a tím také proti její výši se vyslovila, vymáhající věřitelé výši její 1500 Kč ve svém návrhu blíže neodůvodnili, a útraty tyto dle stavu věci pravděpodobně výše 1500 Kč nedosáhnou, bylo výši této zálohy stanovití volnou úvahou soudcovskou přiměřeně na 800 Kč.

Čís. 4720.

Obnova pachtu (zákon ze dne 30. září 1924, čís. 204 sb. z. a n.).

Propachtovatel má pozemek »ve vlastní správě« (čl. II. b. zák.) nejen tehdy, když jej sám osobně vzdělává, nýbrž i, když ho dává na vlastní účet obdělávati třetími zjednanými osobami.

(Rozh. ze dne 24. února 1925, R I 134/25.)

Soud první stolice vyhověl námitkám propachtovatele a zamítl návrh pachtýřův na obnovu pachtu. **Rekursní soud** zrušil napadené usnesení a nařídil prvnímu soudu, by, doplně řízení, znovu rozhodl.

Nevyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Není sice pravda, co praví dovolací stížnost, že první soud odepřel obnovu pachtu také proto, že propachtovatel vzal pole do vlastní správy a proti tomu že pachtýř stížnosti nepodal, neboť první soudce právě naopak výslovně řekl v důvodech, že tato námitka není odůvodněna, protože pachtýř neměl příčiny proti ní v stížnosti brojiti. Avšak pravdu má propachtovatel s námitkou tou skutečně. První soudce ji chybně rozhodl a rekursní soud měl proto, než zrušil usnesení prvního soudce jako nezralé pro nedostatečné vyšetření první námitky, jakou výměru má pachtýř, tuto námitku, prvním soudcem zamítnutou, přezkoumati a, když by byl dospěl k výsledku, že je oprávněna, bylo by zrušení a doplňování jím nařízené odpadlo. Pachtýř výslovně doznal v protokole ze dne 8. listopadu 1924, že propachtovatel dává obdělávati sporný pozemek Josefem B-em a bránil se námitce propachtovatelově, že vzal pozemek do